

RAPORT
Z OCENY SYTUACJI EKONOMICZNO-
FINANSOWEJ
SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO
ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ
W LUBARTOWIE
ZA OKRES
01.01.2022 – 31.12.2022

Lubartów 2023

Spis treści

I. Stan prawny i władze Szpitala	3
II. Sytuacja ekonomiczno-finansowa Szpitala	7
III. Prognoza finansowa Szpitala na lata 2023-2025	17
IV. Czynniki ryzyka i zagrożeń	19

I. Stan prawny i władze Szpitala

Pełna nazwa: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lubartowie

Skrócona nazwa: SPZOZ w Lubartowie

Podstawa prawna działalności Szpitala: Szpital funkcjonuje jako samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej, którego Podmiotem Tworzącym jest Starostwo Powiatu Lubartowskiego.

Adres siedziby: 21-100 Lubartów, ul. Cicha 14

Dane rejestrowe: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lubartowie jest wpisany do Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 0000098568

REGON: 431219957 ; NIP: 714-163-28-75

Przedmiot działalności Szpitala: Przedmiotem działalności Szpitala jest świadczenie usług zdrowotnych dla mieszkańców województwa lubelskiego.

Kapitał zakładowy Szpitala: Stan kapitałów podstawowego i własnego Szpitala został przedstawiony poniżej:

Wyszczególnienie	Wartość na dzień 31.12.2020 roku	Wartość na dzień 31.12.2021 roku	Wartość na dzień 31.12.2022 roku
Kapitał podstawowy	-19 323 392,93	-28 757 737,08	-53 066 133,69
Kapitał własny	10 783 520,41	10 783 520,41	10 783 520,41

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku jedynym „właścicielem” Szpitala było Starostwo Powiatu Lubartowskiego.

Kadra Kierownicza Szpitala: Na dzień 31 grudnia 2022 roku Kadra Kierownicza Szpitala składała się z 5 osób:

- mgr Mirosław Makarewicz – Dyrektor,
- lek. med. Tomasz Kędra – p.o. Zastępca Dyrektora ds. Lecznictwa,
- mgr Agnieszka Kasperek – Główny Księgowy,
- mgr Agnieszka Brześcińska – Naczelną Pielęgniarką.

Rada Społeczna Szpitala: Na dzień 31 grudnia 2022 roku w skład Rady Społecznej wchodziły następujące osoby:

1. Przewodniczący – Tomasz Marzęda,
2. Członkowie:
 - a) Przedstawiciel Wojewody Lubelskiego – Piotr Kaliszewski,
 - b) Przedstawiciele Powiatu Lubartowskiego:
 - Lucjan Mileszczyk,
 - Radosław Guz,
 - Jan Zaworski,
 - Jan Sławecki,
 - Tadeusz Nastaj,
 - Wojciech Ślifirczyk.

Profil działalności i struktura organizacyjna Szpitala: Szpital prowadzi działalność na terytorium kraju w zakresie działalności leczniczej. Strukturę organizacyjną Szpitala tworzą:

- I. Oddziały:
 1. Neurologiczny
 2. Pediatryczny
 3. Chorób Wewnętrznych z Pododdziałem Chorób Płuc
 4. Urologiczny
 5. Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej
 6. Ginekologiczno-Położniczy
 7. Neonatologiczny

8. Chirurgiczny Ogólny
9. Intensywnej Terapii i Anestezjologii
- II. Poradnie
 1. Centrum Medycyny Rodzinnej
 2. Poradnie Specjalistyczne
 3. Pracownia Diagnostyki Obrazowej
 4. Pracownia Endoskopii
 5. Medycyna Pracy

Sytuacja w zakresie zatrudnienia: Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na etaty w ostatnich latach przedstawiało się następująco:

Lp.	Grupa personelu	31.12.2021		31.12.2022	
		osoby	Etaty	osoby	Etaty
1	Lekarze	43	34,36	37	30,85
2	Lekarze rezydenci	5	5,00	4	4,00
3	Lekarze stażyści	1	1,00	6	6,00
4	Pielęgniarki	206	203,00	213	208,25
5	Położne	50	50,00	52	51,75
6	Ratownicy medyczni	55	55,00	56	56,00
7	Personel wyższy	21	18,25	27	23,75
8	Personel średni	34	33,75	52	50,75
9	Personel pomocniczy	95	95,00	93	93,00
	Razem pracownicy działalności podstawowej	510	495,36	540	524,35
1	Pracownicy administracyjni, techniczni i ekonomiczni	44	43,05	41	41,00
2	Pracownicy gospodarczy i obsługi	51	51,00	50	50,00
	Razem administracja, gospodarczy i obsługa	95	94,05	91	91,00
	OGÓŁEM PRACUJĄCY	605	589,41	631	615,35
1	Urlopy bezpłatne	1	1,00	1	0,50
2	Świadczenie rehabilitacyjne	2	2,00	3	3,00
3	Urlopy wychowawcze	4	4,00	2	2,00
	Razem nieobecni	7	7,00	6	5,50
	RAZEM ZATRUDNIENI	612	596,41	637	620,85

Podstawowy prawne Raportu: Raport sporządzono dla Powiatu Lubartowskiego na podstawie art. 53a ustawy o działalności leczniczej (Dz.U. z 2020 r. poz. 295, z późn. zm.). Został przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2020 i zawiera w szczególności analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej, prognozę na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń oraz informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową Szpitala .

Analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej, dokonano na podstawie wskaźników ekonomiczno-finansowych ustalonych Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

II. Sytuacja ekonomiczno-finansowa Szpitala

2.1. Analiza bilansu

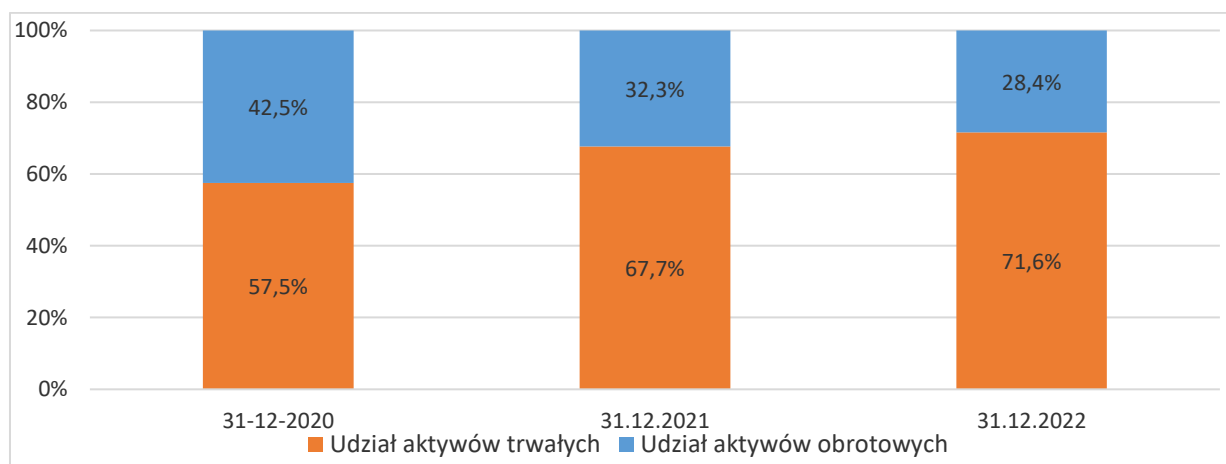
Na przestrzeni lat 2020-2022 wartość sumy bilansowej Szpitala uległa zwiększeniu z 25,5 mln zł do 37,9 mln zł. Zmiana ta wynikała zarówno ze wzrostu wartości aktywów trwałych (rzeczowe aktywa trwałe) jak i obrotowych (inwestycje krótkoterminowe i zapasy). W badanych latach strukturę majątkową w większości tworzyły aktywa trwałe, których udział wynosił od 57,5% do 71,6%. Na przestrzeni badanych lat udział aktywów obrotowych uległ zmniejszeniu z 42,5% do 28,4% (tabela 1, rysunek 1).

Tabela 1. Wartość aktywów i struktura aktywów SPZOZ w Lubartowie w latach 2020-2022

Aktywa	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	Struktura 31.12.2020	Struktura 31.12.2021	Struktura 31.12.2022
A. Aktywa trwałe	14 635 840,00	20 163 111,50	37 895 486,48	57,5%	67,7%	71,6%
B. Aktywa obrotowe	10 826 395,90	9 634 260,62	15 039 303,61	42,5%	32,3%	28,4%
I. Zapasy	923 800,73	1 981 267,23	1 988 692,81	3,6%	6,6%	3,8%
II. Należności krótkoterminowe	6 011 037,02	6 789 618,40	5 814 714,38	23,6%	22,8%	11,0%
III. Inwestycje krótkoterminowe	3 701 027,16	662 278,66	7 006 588,80	14,5%	2,2%	13,2%
IV. Rozliczenia międzyokresowe	190 530,99	201 096,33	229 307,62	0,7%	0,7%	0,4%
Aktywa razem (A+B)	25 462 235,90	29 797 372,12	52 934 790,09	100,0%	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala.

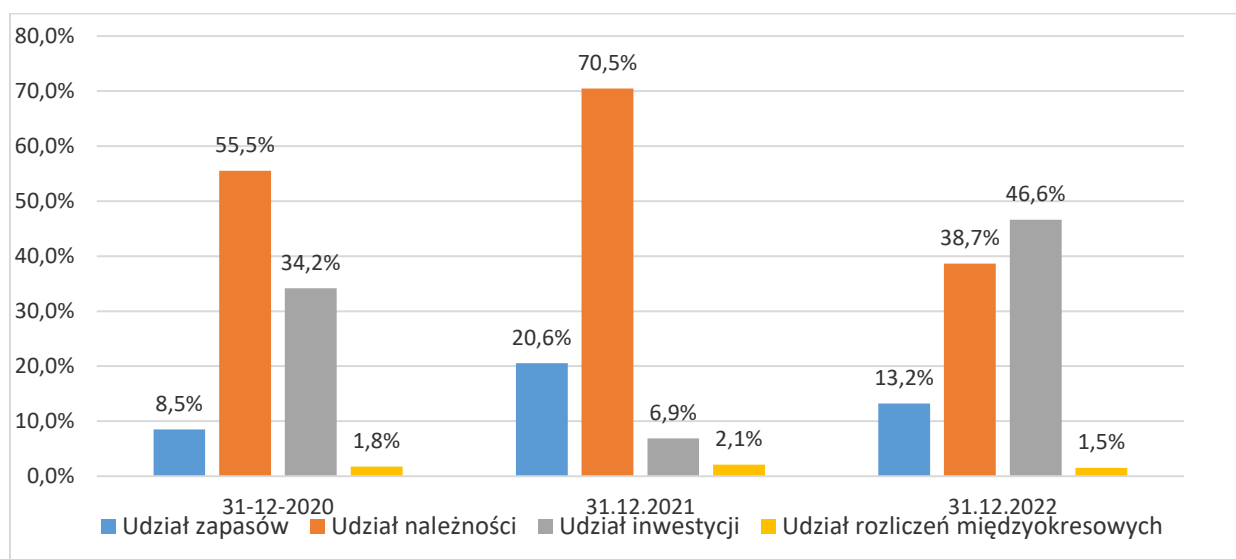
Rysunek 1. Struktura majątku SPZOZ w Lubartowie w latach 2020-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala.

Według stanu na koniec 2022 r. na aktywa obrotowe SPZOZ w Lubartowie składały się głównie należności krótkoterminowe (z tytułu dostaw i usług) oraz inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne). Zdecydowanie mniejszym udziałem w strukturze aktywów odznaczały się zapasy oraz rozliczenia międzyokresowe (rysunek 2). W przypadku aktywów trwałych największe znaczenie na przestrzeni lat miały rzeczowe aktywa trwałe. Marginalną część z kolei stanowiły długoterminowe rozliczenia międzyokresowe oraz wartości niematerialne i prawne.

Rysunek 2. Struktura majątku obrotowego SPZOZ w Lubartowie w latach 2020-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala.

Cechą charakterystyczną struktury majątku obrotowego Szpitala była relatywnie duża zmienność jego struktury. Dotyczyło to zarówno zapasów (od 8,5% do 20,6%), należności (od 38,7% do 70,5%) oraz inwestycji (od 6,9% do 46,6%).

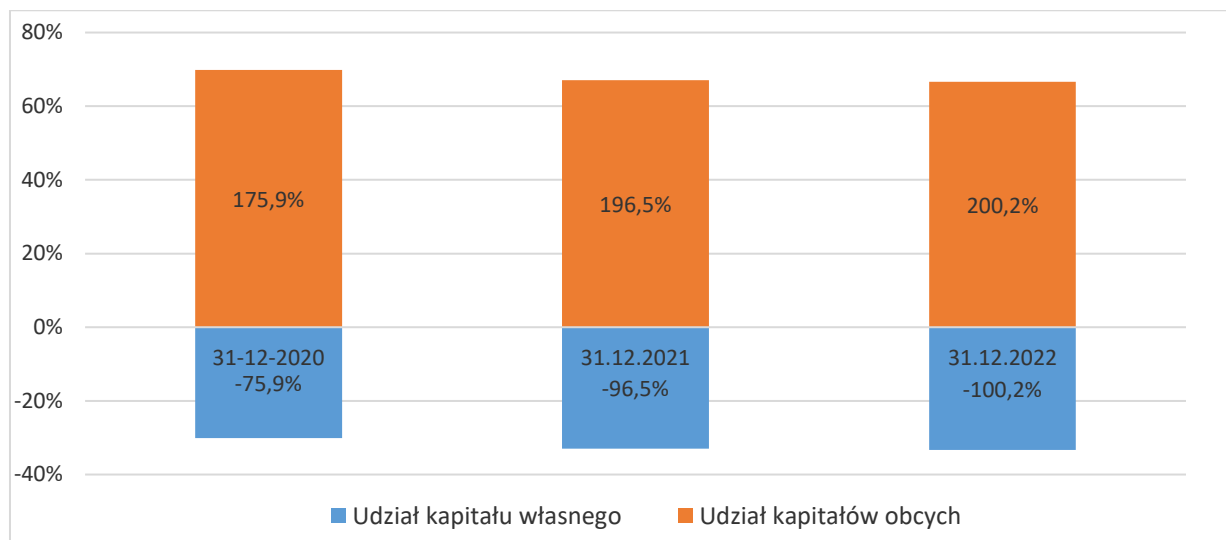
Z analizy struktury pasywów SPZOZ w Lubartowie przeprowadzonej za lata 2020-2022 wynika, że w każdym roku Szpital charakteryzował się ujemnym kapitałem własnym. Oznacza to, że podmiot całość aktywów finansował kapitałami obcymi. Wg stanu na koniec 2022 r. zakres ten wynosił 200,2% (tabela 2). Jest to wyjątkowo niekorzystna struktura świadcząca o bardzo złej kondycji finansowej jednostki.

Tabela 2. Wartość i struktura pasywów SPZOZ w Lubartowie w latach 2020-2022

Aktywa	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	Struktura 31.12.2020	Struktura 31.12.2021	Struktura 31.12.2022
A. Aktywa trwale	14 635 840,00	20 163 111,50	37 895 486,48	57,5%	67,7%	71,6%
B. Aktywa obrotowe	10 826 395,90	9 634 260,62	15 039 303,61	42,5%	32,3%	28,4%
I. Zapasy	923 800,73	1 981 267,23	1 988 692,81	3,6%	6,6%	3,8%
II. Należności krótkoterminowe	6 011 037,02	6 789 618,40	5 814 714,38	23,6%	22,8%	11,0%
III. Inwestycje krótkoterminowe	3 701 027,16	662 278,66	7 006 588,80	14,5%	2,2%	13,2%
IV. Rozliczenia międzyokresowe	190 530,99	201 096,33	229 307,62	0,7%	0,7%	0,4%
Aktywa razem (A+B)	25 462 235,90	29 797 372,12	52 934 790,09	100,0%	100,0%	100,0%
Pasywa	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	Struktura 31.12.2020	Struktura 31.12.2021	Struktura 31.12.2022
A. Kapitał (fundusz) własny	-19 323 392,93	-28 757 737,08	-53 066 133,69	-75,9%	-96,5%	-100,2%
B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	44 785 628,83	58 555 109,20	106 000 923,78	175,9%	196,5%	200,2%
I. Rezerwy na zobowiązania	0,00	0,00	0,00	0,0%	0,0%	0,0%
II. Zobowiązania długoterminowe	14 327 752,00	25 327 643,93	50 841 189,57	56,3%	85,0%	96,0%
III. Zobowiązania krótkoterminowe	22 074 602,12	21 582 213,15	33 313 566,76	86,7%	72,4%	62,9%
IV. Rozliczenia międzyokresowe	8 383 274,71	11 645 252,12	21 846 167,45	32,9%	39,1%	41,3%
Pasywa razem (A+B)	25 462 235,90	29 797 372,12	52 934 790,09	100,0%	100,0%	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala.

Rysunek 3. Struktura kapitału SPZOZ w Lubartowie w latach 2020-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala.

W analizowanym okresie struktura kapitałów obcych szpitala uległa zmianie. W badanych latach doszło do wyraźnego wzrostu wartości oraz udziału zobowiązań długoterminowych (zmiana z 32,0% do 48,0%). W tym samym czasie nastąpił

wzrost wartości, przy równoczesnym zmniejszeniu udziału zobowiązań krótkoterminowych (z 49,3% do 31,4%). Zwiększeniu uległa wartość oraz udział rozliczeń międzyokresowych (z 18,7% do 20,6%).

We wszystkich badanych latach niemal całość zobowiązań długoterminowych stanowiły kredyty i pożyczki. Główną pozycją w zobowiązaniach krótkoterminowych były natomiast zobowiązania bieżące (przede wszystkim z tytułu dostaw i usług). Mniejszą część kapitałów obcych krótkoterminowych stanowiły kredyty i pożyczki. Zauważalnym udziałem w kapitałach obcych odznaczały się rozliczenia międzyokresowe, głównie z tytułu pozyskanych środków UE..

2.2. Analiza rachunku zysków i strat

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lubartowie prowadzi działalność w zakresie ochrony zdrowia na terenie Powiatu Lubartowskiego. Podstawowym źródłem dochodów są usługi medyczne świadczone na podstawie kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia. Dodatkowe źródła przychodów pochodzą z realizacji odpłatnych świadczeń zdrowotnych na zlecenie osób prawnych i fizycznych, odpłatnych badań profilaktycznych świadczonych na rzecz zakładów pracy, diagnostycznych dla NZOZ, sprzedaży posiłków oraz z wynajmu pomieszczeń szpitalnych.

W 2022 roku przychody ogółem wyniosły 94.478,66 tys. zł, z czego przychody ze sprzedaży podstawowej działalności osiągnęły poziom 89.949,83 tys. zł i składały się z następujących pozycji:

<i>Wyszczególnienie</i>	2022
A. Przychody netto ze sprzedaży	89 949 834,52
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów	89 650 374,13
II. Zmiana stanu produktów	28 211,29
III. Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby	0,00
IV. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	271 249,10

W latach 2020-2022 doszło do zdecydowanego wzrostu przychodów Szpitala. Ich wartość w trakcie analizowanego okresu wzrosła o blisko 40%, tj. o 24,85 mln zł (zmiana o 38,2%). (por. tabela 3).

Na uwagę zasługuje wzrost sprzedaży odnotowany w 2021 r., w trakcie którego poziom przychodów zwiększył się aż o 1/3. Wzrost przychodów widoczny był co prawda także w 2022 r., jednak jego dynamika była nieporównywalnie niższa. Ponadto, w trakcie 2022 r. doszło do wzrostu kosztów operacyjnych w tempie przekraczającym dynamikę przychodów. W konsekwencji Szpital pogłębił stratę ze sprzedaży.

Tabela 3. Zmiany pozycji rachunku zysków i strat w latach 2020-2022

Wyszczególnienie	Zmiana 2020-2022		Zmiana 2020-2021		Zmiana 2021-2022	
	w PLN	w %	w PLN	w %	w PLN	w %
A. Przychody netto ze sprzedaży	24 848 533,35	38,17%	21 655 469,24	33,26%	3 193 064,11	3,68%
B. Koszty działalności operacyjnej	37 781 036,01	49,22%	24 263 276,69	31,61%	13 517 759,32	13,38%
I. Amortyzacja	1 916 780,54	107,03%	2 185 060,49	122,01%	-268 279,95	-6,75%
II. Zużycie materiałów i energii	2 331 216,43	25,80%	2 208 992,94	24,44%	122 223,49	1,09%
III. Usługi obce	8 292 019,19	48,49%	5 486 607,87	32,09%	2 805 411,32	12,42%
IV. Podatki i opłaty:	53 324,56	24,39%	-2 980,40	-1,36%	56 304,96	26,11%
V. Wynagrodzenia	21 961 309,95	54,90%	13 017 366,43	32,54%	8 943 943,52	16,87%
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	3 392 909,48	42,78%	1 662 459,86	20,96%	1 730 449,62	18,04%
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	-184 856,54	-29,86%	-286 625,75	-46,30%	101 769,21	30,62%
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	18 332,40	30,65%	-7 604,75	-12,72%	25 937,15	49,69%
C. Zysk (strata) ze sprzedaży (A-B)	-12 932 502,66	110,96%	-2 607 807,45	22,37%	-10 324 695,21	72,39%
D. Pozostałe przychody operacyjne	980 767,92	27,64%	3 348 974,47	94,39%	-2 368 206,55	-34,34%
E. Pozostałe koszty operacyjne	-3 031 500,85	-90,19%	-2 684 742,51	-79,87%	-346 758,34	-51,25%
F. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C+D-E)	-8 920 233,89	77,78%	3 425 909,53	-29,87%	-12 346 143,42	153,51%
G. Przychody finansowe	-1 505,61	-100,00%	-1 304,39	-86,64%	-201,22	-100%
H. Koszty finansowe	3 335 495,15	571,07%	807 787,33	138,30%	2 527 707,82	181,61%
I. Zysk (strata) brutto (F+G-H)	-12 257 234,65	101,71%	2 616 817,81	-21,71%	-14 874 052,46	157,66%
J. Podatek dochodowy	0,00		0,00		0,00	
K. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00		0,00		0,00	
L. Zysk netto (I-J-K)	-12 257 234,65	101,71%	2 616 817,81	-21,71%	-14 874 052,46	157,66%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala.

2.3. Analiza wskaźnikowa

Wskaźniki zyskowności

a. *Wskaźnik zyskowności netto (%) = wynik netto * 100% / przychody ogółem*

Wskaźniki zyskowności określają zdolność podmiotu do wygenerowania zysku. Poziom wskaźnika zyskowności netto świadczy o efektywności działalności w ramach wszystkich działalności: operacyjnej, pozostałej działalności operacyjnej i działalności finansowej. W przypadku SPZOZ w Lubartowie, na przestrzeni analizowanego okresu, wskaźnik ten przyjmował wartości poniżej zera. Oznacza to, że w każdym z badanych lat koszty funkcjonowania szpitala przewyższały przychody, które generowała jednostka.

b. *Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%) = wynik z działalności operacyjnej * 100% / przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne*

Wskaźnik rentowności działalności operacyjnej świadczy o efektywności działania podmiotu, uwzględniając jego działalność operacyjną i pozostałą działalność operacyjną. W przypadku SPZOZ w Lubartowie także w odniesieniu do tego wskaźnika zauważyć można niekorzystne, ujemne jego wartości.

c. *Wskaźnik zyskowności aktywów (%) ROA = wynik netto * 100% / średni stan aktywów*

Wskaźnik ten określa poziom efektywności gospodarowania aktywami w celu generowania zysku. ROA informuje jaki zysk został wypracowany na bazie majątku przedsiębiorstwa. Niesie także informację o efektywności zarządzania majątkiem. Dodatnia wartość wskaźnika oznacza, że jednostka jest w dobrej kondycji finansowej i może efektywnie zarządzać swoimi aktywami w celu generowania zysku.

Wartości wskaźników w latach 2020-2022 przedstawiono w tabeli 4.

Tabela 4. Wskaźniki zyskowności w latach 2020-2022

Lp.	Wyszczególnienie	2020	2021	2022
1.	Wskaźnik zyskowności netto	-17,6%	-10,1%	-25,7%
	Ocena	0	0	0
2.	Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej	-16,7%	-8,6%	-21,6%
	Ocena	0	0	0
3.	Wskaźnik zyskowności aktywów	-51,8%	-34,1%	-58,8%
	Ocena	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala oraz w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Mimo niekorzystnych poziomów wszystkich przedstawionych w tabeli 4 wskaźników, warto odnotować, że w trakcie 2021 r. nastąpiła wyraźna poprawa każdego z nich. Świadczy to o nowej koncepcji naprawczo-rozwojowej Dyrekcji, która zaczyna przynosić wymierne pozytywne rezultaty ekonomiczne. Tendencja ta została niestety odwrócona w 2022 r., co było spowodowane przede wszystkim ustawowym podniesieniem poziomu wynagrodzeń pracowników medycznych oraz niemedycznych bez pełnego pokrycia przez NFZ wszystkich skutków tych podwyżek, wzrostem poziomu stóp procentowych, wynikającym z presji inflacyjnej, wzrostem cen towarów i usług, kryzysem energetycznym wywołanym wojną na Ukrainie.

Wskaźniki płynności

- a. *Wskaźnik bieżącej płynności = aktywa obrotowe – należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe / zobowiązania krótkoterminowe – zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe*

Wskaźnik informuje o możliwości spłaty zobowiązań bieżących, w przypadku gdyby stały się natychmiast wymagalne, np. poprzez upłynnienie majątku obrotowego, bez konieczności upłynniania części aktywów trwałych. Optymalna wartość wskaźnika kształtuje się w granicach 1,20–2,00.

W przypadku analizowanego Szpitala w badanych latach wskaźnik ten kształtował się w przedziale od 0,44 do 0,48. Wskazuje to na ograniczoną możliwość do regulowania bieżących zobowiązań.

- b. *Wskaźnik szybkiej płynności = aktywa obrotowe – należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe - zapasy / zobowiązania krótkoterminowe – zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe*

Wskaźnik ten jest uzupełnieniem wskaźnika bieżącej płynności. Informuje on o możliwościach spłacania krótkoterminowych zobowiązań aktywami o wysokiej płynności. Pożądana wartość tego wskaźnika wynosi od 0,8 do 1,2. W przypadku SPZOZ w Lubartowie wskaźnik ten w latach 2020-2022 kształtował się na poziomie od 0,35 do 0,44. Potwierdza to wysokie prawdopodobieństwo problemów z szybkim regulowaniem zobowiązań (por. tabela 5).

Tabela 5. Wskaźniki płynności w latach 2020-2022

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
1.	Wskaźnik bieżącej płynności	0,48	0,44	0,44
	Ocena	0	0	0
2.	Wskaźnik szybkiej płynności	0,44	0,35	0,38
	Ocena	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala oraz w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Wskaźniki efektywności

- a. *Wskaźnik rotacji należności w dniach = średni stan należności z tytułu dostaw i usług x 365 / przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów*

Wskaźnik ten określa w ciągu ilu dni następuje wpływ należności z tytułu wykonania świadczeń zdrowotnych oraz z tytułu działalności pozostałej i informuje o tym, w jakim stopniu SP ZOZ kredytuje płatnika lub inne podmioty. W przypadku

SPZOZ w Lubartowie, odbiorcą usług są w przeważającej części osoby fizyczne, natomiast płatnikiem – przede wszystkim NFZ. Wskaźnik ten ocenia oprócz sytuacji płynnościowej jakość współpracy z NFZ. Utrzymujący się przez dłuższy okres wysoki poziom tego wskaźnika zagraża bezpieczeństwu finansowemu.

b. Wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach = średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług x 365 / przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

Wskaźnik rotacji zobowiązań z tytułu dostaw i usług informuje w jakim cyklu regulowane są zobowiązania wobec kontrahentów oraz jak zmienia się sytuacja płatnicza podmiotu. Dla utrzymania prawidłowych relacji z kontrahentami, wielkość wskaźnika powinna kształtować się na poziomie terminów płatności charakterystycznych dla sektora ochrony zdrowia. Za modelową relację uznaje się, gdy wskaźnik rotacji zobowiązań z tytułu dostaw i usług równy jest wskaźnikowi rotacji należności. Wartości wskaźników w latach 2020-2022 przedstawiono w tabeli 6.

Tabela 6. Wskaźniki efektywności w latach 2020-2022

Lp.	Wyszczególnienie	2020	2021	2022
1.	Wskaźnik rotacji należności w dniach	30,2	26,7	25,5
	Ocena	3	3	3
2.	Wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach	53,2	25,1	36,4
	Ocena	2	3	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala oraz w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Na uwagę zasługuje wyraźne skrócenie cyklu rotacji zobowiązań, które nastąpiło w analizowanym okresie, w trakcie którego cykl ten uległ skróceniu aż o 17 dni. Świadczy to o racjonalnym podejściu Dyrekcji do relacji z kontrahentami.

Wskaźniki zadłużenia

- a. *Wskaźnik zadłużenia aktywów (%) = zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania x 100% / aktywa ogółem*

Wskaźnik informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność, natomiast zbyt niska może świadczyć o braku umiejętności w wykorzystaniu zewnętrznych źródeł finansowania jednostki dla zwiększenia efektywności jej działania. W przypadku SPZOZ w Lubartowie wskaźnik wg stanu na 31.12.2020 wynosił ponad 143%. W kolejnych latach jego wartość przekroczyła 150%. Oznacza to, że w okresie tym całość majątku Szpitala finansowana była kapitałami obcymi. Wskazuje to na bardzo wysoki poziom ryzyka finansowego.

- b. *Wskaźnik wypłacalności = zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania / fundusz własny*

Wskaźnik ukazuje stosunek zobowiązań do kapitału własnego, a dokładniej, ile razy zobowiązania przekraczają kapitał własny. Z uwagi na ujemny kapitał własny, wskaźnik ten we wszystkich badanych latach osiągnął poziom poniżej 0. Wartości wskaźników w latach 2020-2022 przedstawia poniższa tabela 7.

Tabela 7. Wskaźniki zadłużenia w latach 2020-2022

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
1.	Wskaźnik zadłużenia aktywów	143,0%	157,4%	159,0%
	Ocena	0	0	0
2.	Wskaźnik wypłacalności	-1,88	-1,63	-1,59
	Ocena	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala oraz w oparciu o Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Podsumowując, stwierdzić należy, że sytuacja ekonomiczno-finansowa SPZOZ w Lubartowie wg stanu na 31.12.2022 roku nie była korzystna. Szpital w dalszym boryka się z problemami w zakresie płynnościowym oraz cechuje się bardzo niekorzystnymi poziomami wskaźników zyskowności i zadłużenia. Można zatem wyrazić pogląd, iż jeżeli będą miały miejsce kolejne żądania płacowe pracowników, sytuacja finansowa szpitala może ulec załamaniu. Natomiast w przypadku unormowania poziomu płac oraz spadku kosztu kapitału (na skutek obniżenia poziomu stóp procentowych), sytuacja szpitala powinna ulec poprawie.

III. Prognoza finansowa Szpitala na lata 2023-2025

Prognoza przychodów

Okres prognozy finansowej obejmuje lata 2023-2025. W okresie prognozy zasadniczej przychody ze sprzedaży Szpitala będą wzrastały w rocznym tempie wynoszącym 5%. Wzrost ten będzie wynikiem zapowiadanego przez Rząd sukcesywnego zwiększenia nakładów na system ochrony zdrowia w Polsce. Dodatkowe zwiększenie przychodów będzie efektem wdrożenia działań naprawczych i rozwojowych.

Wartość pozostałych przychodów operacyjnych będzie wynikała głównie z rozliczenia dotacji.

Prognoza kosztów

Podstawę prognozy kosztów stanowią dane za 2022 r. W przypadku niektórych pozycji przyjęto średnioroczny wzrost na poziomie 3% (podatki i opłaty oraz pozostałe koszty rodzajowe). W przypadku innych kosztów ich prognozowany poziom w dużej mierze wynika z wdrożenia działań naprawczo-rozwojowych.

W prognozie założono, że ekonomiczna charakterystyka kosztów działalności operacyjnej, prezentowała się będzie następująco:

- Koszty stałe: 100% kosztów amortyzacji, 20% kosztów zużycia materiałów i energii, 10% kosztów usług obcych, 100% kosztów podatków i opłat, 80%

kosztów wynagrodzeń, 80% kosztów ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń, 100% pozostałych kosztów rodzajowych.

- Koszty zmienne: 80% kosztów zużycia materiałów i energii, 90% kosztów usług obcych, 20% kosztów wynagrodzeń, 20% kosztów ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń.

Wartość pozostałych kosztów operacyjnych wynosiła będzie wzrastała w tempie 3% rocznie. Poziom kosztów finansowych Szpitala stanowiły będą odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek (z uwzględnieniem prognozowanego spadku stawki WIBOR). Szczegółową prognozę rachunku zysków i strat zamieszczono w tabeli 8.

Tabela 8. Prognozowany rachunek zysków i strat Szpitala

<i>Wyszczególnienie</i>	2023	2024	2025
A. Przychody netto ze sprzedaży	100 421 915,68	118 889 600,90	124 832 670,38
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów	100 108 892,84	118 562 337,48	124 490 454,35
II. Zmiana stanu produktów	28 211,29	28 211,29	28 211,29
III. Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby	0,00	0,00	0,00
IV. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	284 811,56	299 052,13	314 004,74
B. Koszty działalności operacyjnej	116 322 796,36	118 034 414,30	120 839 014,95
I. Amortyzacja	3 067 385,81	3 315 727,23	3 420 561,37
II. Zużycie materiałów i energii	11 823 315,10	12 796 247,70	13 308 097,61
III. Usługi obce	26 776 990,19	32 850 954,75	34 329 247,71
IV. Podatki i opłaty:	280 125,76	312 529,54	321 905,42
V. Wynagrodzenia	62 581 129,48	57 806 940,78	58 385 010,19
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	11 264 603,31	10 405 249,34	10 509 301,83
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	447 203,54	460 619,64	474 438,23
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	82 043,17	86 145,33	90 452,59
C. Zysk (strata) ze sprzedaży (A-B)	-15 900 880,67	855 186,60	3 993 655,43
D. Pozostałe przychody operacyjne	4 528 828,11	4 528 828,11	4 528 828,11
I. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00	0,00
II. Dotacje	3 475 028,27	3 475 028,27	3 475 028,27
III. Inne przychody operacyjne	1 053 799,84	1 053 799,84	1 053 799,84
E. Pozostałe koszty operacyjne	329 872,20	329 872,20	329 872,20
I. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00	0,00
II. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	0,00	0,00	0,00
III. Inne koszty operacyjne	329 872,20	329 872,20	329 872,20
F. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C + D - E)	-11 701 924,76	5 054 142,51	8 192 611,34
G. Przychody finansowe	0,00	0,00	0,00
I. Dywidenda i udziały w zyskach	0,00	0,00	0,00
II. Odsetki	0,00	0,00	0,00
III. Zysk ze zbycia inwestycji	0,00	0,00	0,00
IV. Aktualizacja wartości inwestycji	0,00	0,00	0,00
V. Inne	0,00	0,00	0,00
H. Koszty finansowe	5 582 136,39	5 619 040,12	4 698 840,73

I. Odsetki	5 582 136,39	5 619 040,12	4 698 840,73
II. Strata ze zbycia inwestycji	0,00	0,00	0,00
III. Aktualizacja wartości inwestycji	0,00	0,00	0,00
IV. Inne	0,00	0,00	0,00
<i>K. Zysk (strata) brutto (I+J.1-J.2)</i>	<i>-17 284 061,16</i>	<i>-564 897,61</i>	<i>3 493 770,61</i>
L. Podatek dochodowy	0,00	0,00	0,00
<i>M. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
N. Zysk netto (K-L-M)	-17 284 061,16	-564 897,61	3 493 770,61

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych Szpitala.

IV. Czynniki ryzyka i zagrożeń

W 2022 roku najpoważniejszym ryzykiem i zagrożeniem dla działalności Szpitala były podwyżki wynagrodzeń dla pracowników medycznych, wzrost płacy minimalnej oraz podwyżki cen nośników energii, a także dynamiczna sytuacja makroekonomiczna. Wysoka inflacja i rosnące poziomy stóp procentowych oraz spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego, mogą w konsekwencji przyczynić się do pojawienia się luki wartości pomiędzy wyceną procedur medycznych przez NFZ oraz realnymi cenami materiałów i poziomem płac. W świetle najnowszych prognoz, w trakcie całego 2023 r. ma dojść do wyraźnych procesów dezinflacyjnych, w wyniku których na jesieni może dojść do pierwszej obniżki poziomu stóp procentowych, co przyczyni się do spadku poziomu WIBOR'u. To z kolei spowoduje spadek kosztów finansowych, który umożliwi ograniczenie deficytowości na poziomie wyniku brutto i netto.

Lubartów, dnia 31 maja 2023 roku